

WYDZIAŁ FILOLOGICZNY

INSTYTUT NAUK
O INFORMACJI
I MEDIACH
pl. Uniwersytecki 9/13
50-137 Wrocław

dr Paweł Bernacki
mgr Wojciech Sierzęga

Raport z obserwacji w bibliotece Białobrzeskiego Centrum Kultury „Białe Brzegi”

W dniu 23.06.2022 dokonano obserwacji w bibliotece Białobrzeskiego Centrum Kultury „Białe Brzegi”. Zwracano uwagę na jej funkcjonowanie stan i wystrój budynku oraz dostępny sprzęt elektroniczny. Podczas wizyty rozmawiano także z pracownikami placówki. Na czas obserwacji wybrano dzień, w którym w BCK Białe Brzegi odbywała się impreza dla użytkowników Centrum z okazji zakończenia roku artystycznego. W wydarzeniu wzięło udział kilkadziesiąt osób w tym: uczęszczające na zajęcia dzieci, ich rodzice oraz mieszkańcy Białobrzegów i okolicznych miejscowości.

Już na wstępie należy stwierdzić, że badana biblioteka jest prężnie działającą instytucją, która świadomie i umiejętnie dostosowuje się do wyzwań, jakie są obecnie stawiane przed placówkami o charakterze kulturotwórczym. Jej rozwój w kierunku przekształcania się w trzecie miejsce dla mieszkańców Białobrzegów i okolicznych miejscowości zasługuje na docenienie i powinien być kontynuowany.

O wspomnianej powyżej transformacji świadczy choćby fakt, że biblioteka jest częścią Białobrzeskiego Centrum Kultury „Białe Brzegi” i w jego ramach organizuje bądź współorganizuje życie kulturalne w okolicy. Do najważniejszych wydarzeń, w których przygotowaniu bierze wspomniana instytucja, należą Dni

Białobrzegów, ale także kino plenerowe, liczne koncerty, wystawy czy spotkania autorskie. Ciekawą inicjatywą jest Kulturalna Ławeczka, w ramach której odbywają się interesujące imprezy na białobrzeskim rynku (koncerty, spotkania z inspirującymi ludźmi). W tym miejscu należy wyraźnie podkreślić, że biblioteka wychodzi ze swoimi propozycjami do użytkowników: organizuje liczne wydarzenia poza swoim budynkiem, latem wystawia książki i leżaki na zewnątrz w celu zwrócenia uwagi przechodniów, aktywnie prowadzi stronę w sieci i media społecznościowe. Wszystko to ma celu zainteresowanie i przyciągnięcie do instytucji potencjalnych odbiorców, zainteresowanie ich książką i kulturą.

Regały
biblioteczne

Na uznanie zasługują także działania skierowane w kierunku młodych użytkowników. W bibliotece organizowane są choćby „Kulturalne wakacje”, a w ich ramach gamming room, zajęcia plastyczne, klub gier planszowych i inne. Dzięki tego typu inicjatywom udaje się budować więź z młodzieżą i pokazywać jej, że biblioteka może być interesującym i nowoczesnym miejscem. Paradoksalnie dzięki grom można również przyciągać młodych użytkowników do książki. Przykład choćby „Wiedźmina” pokazuje, że często po przejściu gry chcą oni poznać literacki pierwowzór bądź dowiedzieć się czegoś więcej o ulubionym uniwersum. Wystarczy więc podsunąć im właściwe pozycje.

Ponadto w BCK „Białe Brzegi” odbywają się liczne inicjatywy dla młodzieży o charakterze artystycznym i edukacyjnym: zajęcia wokalne, muzyczne czy plastyczne. Biorą w nich udział dzieci mieszkańców Białobrzegów i okolicznych miejscowości. Z obserwacji wynikało jednak, że wiele z nich, podobnie jak ich rodziców, nie korzysta z biblioteki. Jest to kilkudziesięcioosobowa grupa, którą warto byłoby zagospodarować i przyciągnąć do badanej in-

stytucji. Być może ciekawym rozwiązaniem byłoby ustawienie przy salach zajęciowych książek, po które mogliby sięgnąć oczekujący na dzieci rodzice, co zaproponowała jedna z respondentek w wywiadach.

Prezentacja
nabytków

Budynek BCK „Białe Brzegi” składa się z dwóch przeznaczonych do użytku kondygnacji. Biblioteka zajmuje dwie sale na parterze: wypożyczalnię dla dzieci i dorosłych. Oprócz niej w budynku znajdują się biura, Białobrzaska Galeria Sztuki oraz pomieszczenia, w których odbywają zajęcia i wydarzenia kulturalne, w tym profesjonalna sala muzyczna. Centrum posiada podjazd ułatwiający dostęp do biblioteki osobom z niepełnosprawnościami, starszym użytkownikom oraz rodzicom z dziećmi w wózkach. Korytarze są szerokie, a przy ścianach ustawiono miejsca do siedzenia. Jedynym mankamentem budynku są zbyt wąskie drzwi do biblioteki delikatnie utrudniające dostanie się do niej osobom mającym problem z poruszaniem się. Oprócz tego dużym ułatwieniem dla osób korzystających z usług Centrum byłoby zamontowanie przy konkretnych salach – oprócz tradycyjnych – tabliczek z informacjami w alfabecie Braille’a. Warto w tym miejscu wspomnieć, że obecnie budynek jest rozbudowywany. Po zakończeniu remontu zostanie w nim wydzielona nowa, nowoczesna czytelnia oraz duża sala na wydarzenia kulturalne. W dalszej perspektywie, w miarę możliwości technicznych i finansowych, powinno się rozważyć montaż windy na piętro.

Wystrój samej biblioteki jest estetyczny i przemyślany. Czytelnia wraz z częścią komputerową jest wizualnie wyodrębniona od księgozbioru. Dostęp do sprzętu elektronicznego jest swobodny. Na miejscu znajduje się także duży stół do pracy wraz z wygodnymi krzesłami. Biblioteka dla dzieci została z kolei dopasowana wizualnie do potrzeb najmłodszych użytkowników. Jedynym mankamentem wydaje się wystroju nie do końca trafny opis regałów z konkretnymi działami. Zastosowano tu porządek geograficzny (literatura angielska, literatura niemiecka itp.), który byłby właściwszy przy książkach obcojęzycznych. W bibliotece publicznej lepsze wydaje się skorzystanie z katalogu tematycznego (kryminał, horror, fantastyka itp.). Obecny układ może być po prostu nieco mylący, dla osób chcących znaleźć interesującą ich pozycję.

Czytelnia

Na najwyższe uznanie zasługuje z kolei personel biblioteki. Pracownicy posiadają odpowiednie wykształcenie oraz kompetencje do pracy w instytucji kultury oraz kontaktów z użytkownikami. Tworzą oni także zgrany zespół. Chętnie angażują się oni w różnego typu inicjatywy, zgłaszają interesujące propozycje zmian oraz aktywizują lokalną społeczność. W obserwowanej bibliotece wyczuwalna jest pozytywna energia i chęć do działania. Należy także docenić same relacje bibliotekarzy z użytkownikami. Są serdeczne i życzliwe. Spotkani w bibliotece czytelnicy o personelu wypowiadali się w samych superlatywach.

Komunikacja biblioteki z jej otoczeniem jest wieloaspektowa i rozbudowana. Informacje o ofercie instytucji pojawiają się na jej stronie www i mediach społecznościowych – które są właściwie prowadzone – ale także w lokalnej prasie, czy plakatach. Prowadzenie działań komunikacyjnych w ten sposób pomaga dotrzeć do szerokiego i zróżnicowanego grona odbiorców.

Strona internetowa badanej instytucji jest „żywa”, przejrzysta, funkcjonalna i często aktualizowana. Pojawiają się na niej informacje o wszystkich istotnych wydarzeniach, a także ciekawostki historyczne i artykuły o regionie. Teksty pisane są poprawnie, prostym językiem, który pomaga pokonywać barierę między biblioteką a użytkownikami. Warstwa graficzna omawianej witryny jest już jednak nieco przestarzała, dlatego, w miarę możliwości, warto byłoby pomyśleć o jej odświeżeniu i dostosowaniu do potrzeb osób z niepełnosprawnościami (możliwość stworzenia kontrastu, powiększenia fontów itp.).

Podsumowując, badana placówka próbuje się dostosować do wymagań, jakie stawia się współcześnie przed bibliotekami i robi to we właściwy sposób. Działania podejmowane przez pracowników biblioteki wyraźnie pokazują, że dążą oni przekształcenia jej w trzecie miejsce, centrum kultury i życia lokalnej społeczności. Ten trend zgodny jest z najnowszymi wytycznymi i powinien postępować.